

WordPress CMS

INSTITUT VINČA Škola Računara

Beograd, 2017

1 XAMPP

1.1 Šta je to virtuelni server?

XAMPP je paket koji sadrži Apache, MySQL, PHP i FileZilla FTP klijent servere za testiranje i razvoj dinamičkih web stranica na vašem računaru pod Windows operativnim sistemom. Glavne karakteristike paketa su laka i brza instalacija, stabilnost u radu i što je najvažnije, potpuno je besplatan.

Servisi:

- Apache server
- MySQL server
- FTP server
- Tomcat server
- Optimizacija za pretraživače

1.1.1 Instalacija XAMPP-a

Instalacija XAMPP-a je veoma laka. Prvo što treba da uradite je to da sa zvaničnog sajta preuzmete instalacionu datoteku <http://www.apachefriends.org/en/xampp-windows.html#641>.

1. Nakon preuzimanja XAMPP-a pokrenite instalaciju koja je jednostavna i standardna.

NAPOMENA Ako vas Windows Firewall pita da li da blokira Apache ili MySQL server, obavezno idite na Unblock.

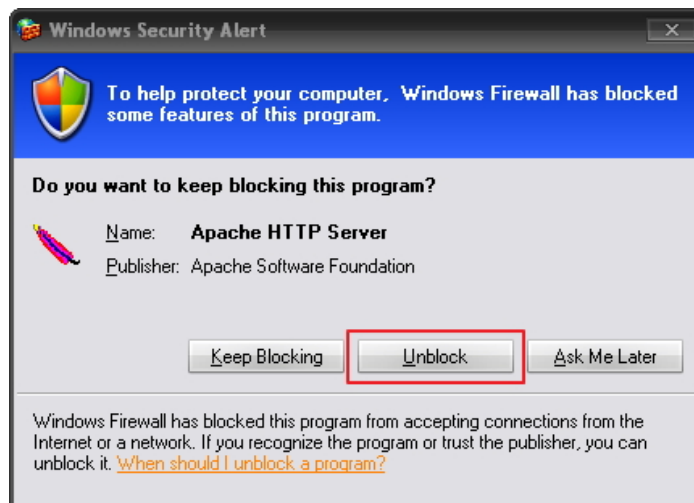

Figure 1: Ne blokirati Appache server

2. Instalirani XAMPP server se pokreće sa desktopa i aktiviraju se Apache server i MySQL server

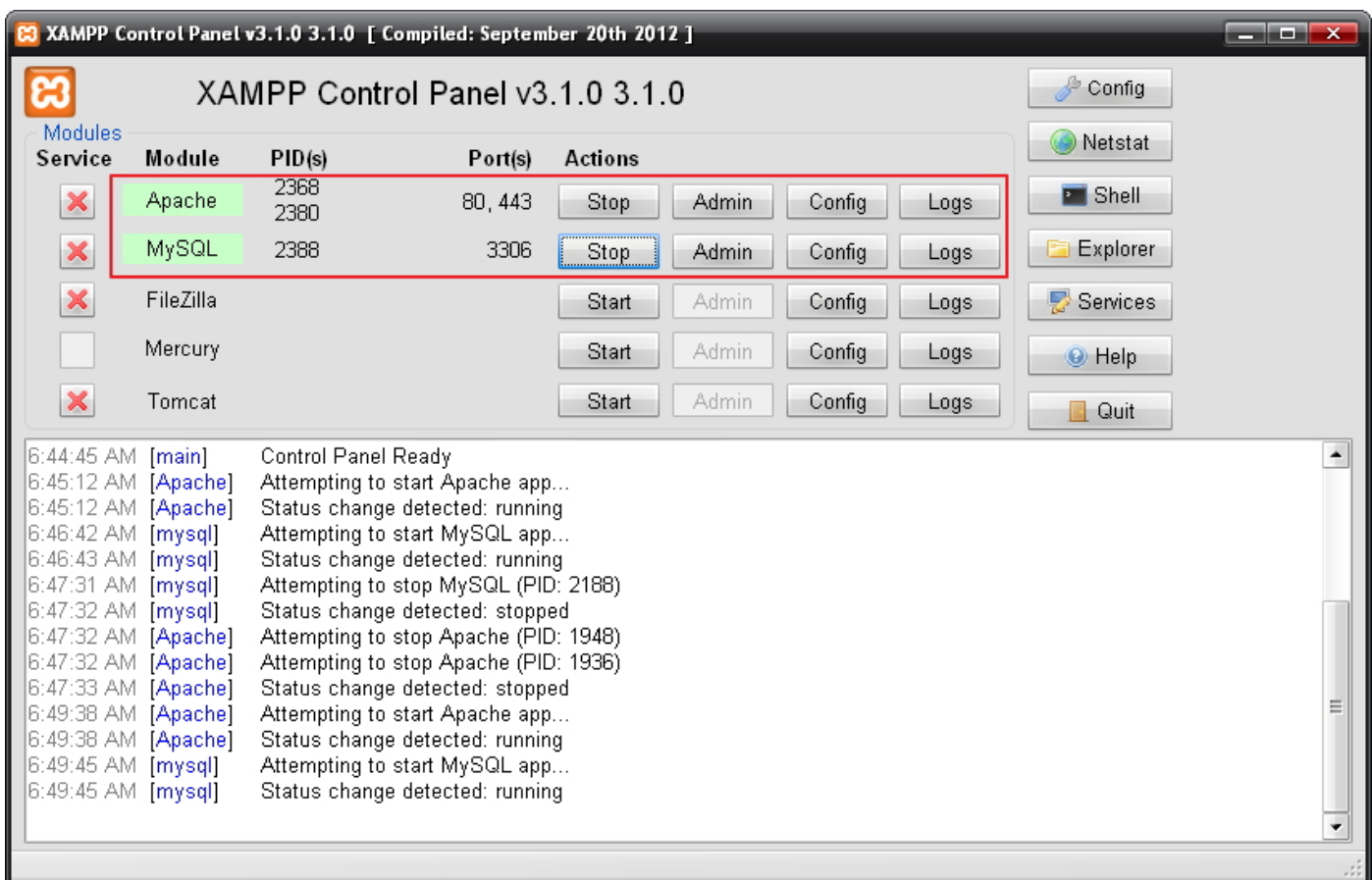

Figure 2: Aktivacija servisa

3. Da bi vaše php aplikacije radile, one moraju biti smeštene u *c : /xampp/htdocs* folder, gde je *c* slovo particije na vašem računaru gde je XAMPP instaliran. Možete praviti posebne podfoldere u folderu *htdocs* za svaku aplikaciju ili sajt koji radite. 4. Aplikaciji pristupate preko linka *:http : //localhost/(ime_podfoldera)/ime_fajla.php*

2 Virtuelni host?

Virtuelni host predstavlja posebno mesto na vašem lokalnom serveru i odnosi se samo na određeni sajt. Svaki sajt može imati svoje posebno mesto u okviru vašeg virtuelnog servera. Na vašem virtuelnom serveru možete imati onoliko sajtova koliko imate mesta na vašem lokalnom disku.

2.0.1 Kako kreirati virtuelni host?

Virtuelni host možete kreirati na sledeći način:

- Pristupite *hosts* fajlu prateći putanju *c : /windows/system32/drivers/etc*

Unutar *hosts* fajla unosimo adrese lokalnih sajtova. U ovom primeru pravićemo 2 naša sajta *test.com* i *primer.com*. IP adresa koju smo uneli je lokalna IP 127.0.0.1 a *test.com* i *primer.com* su adrese na koje će se odazivati naš virtuelni sajt.

```
127.0.0.1      localhost
```

```
127.0.0.1      test.com
```

```
127.0.0.1      primer.com
```

- Sledeći korak pri kreiranju virtuelnog hosta je da u konfiguracionom fajlu *httpd – vhosts.conf* unesemo podešavanja za naš host, prateći sledeću putanju: *xampp/apache/conf/extra/httpd – vhosts.conf* pristupamo konfiguracionom fajlu.

```
<VirtualHost *:80>
```

```
    DocumentRoot c:/xampp/htdocs/test/
```

```
    ServerName www.test.com
```

```
</VirtualHost>
```

```
<VirtualHost *:80>
```

```
    DocumentRoot c:/xampp/htdocs/primer/
```

```
    ServerName www.primer.com
```

```
</VirtualHost>
```

- Poslednja podešavanja za vaš virtuelni server se odnosi na fajl koji se nalazi na putanji *c : /xampp/apache/conf/httpd.conf*. Potrebno je da sva ova podešavanja uključimo na server tako što ćemo u fajlu *httpd.conf*, na liniji 500 gde se nalazi sledeći deo:

```
Include conf/extra/httpd-vhosts.conf
```

skloniti *#* sa početka linije.

Sada je vaš virtuelni host konačno kompletno podešen i spreman za korišćenje. Potrebno je još da restartujete XAMPP.

3 Šta je to WordPress?

Suština ovog kursa je da Vas uverim kako WordPress nije samo jedna od mnogih platformi za kreiranje blogova.

WordPress Možete da koristite na različitim projektima, počevši od osnovnih prezentacija i blogova, preko obimnih sajtova do velikih online prodavnica.

On Vam Omogućava brz razvoj i veliku fleksibilnost. Jednostavnost korišćenja kao i podrška zajednice kojoj možete da se obratite za pomoć je to što Vas treba ohrabriti da krenete u pohod na WordPress.

Matt Mullenweg je jedan od osnivača WordPress-a, aplikacije za objavljivanje blogova koju koriste milioni veb sajtova širom sveta. Met je počeo da radi u kompaniji CNET, interaktivnoj onlajn media mreži, ali je ubrzo osnovao Automattic, kompaniju koja je pokretačka snaga iza WordPress-a i mnogih drugih internet brendova. WordPress je jedna od najpopularnijih open source platformi. Ova platforma pokreće najraznovrsnije tipove sajtova od blogova i portfolia, preko portala i internet prodavnica, pa sve do društvenih mreža.

U WordPress zajednici kažu: WordPress je besplatan i od neprocenjive vrednosti. Još jednostavnije, WordPress je ono što koristite kada želite da radite sa softverom za blog, ne da se borite sa njim.

WordPress je prvobitno namenjen za blogovanje. Meutim, međjutim uskoro je postao jako popularan i među ostalim korisnicima interneta. Ažuriranje wordpress-a svodi se na poznavanje rada u programu za obradu teksta. Dakle, vi kao neko ko ažurira sajt samo unosite tekst, slike i video. Ovo je veoma popularan sistem za firme koje neretko imaju potrebu za ažuriranjem sajta, ali im je skupo da angažuju stručnu osobu koja će to stalno raditi.

Prednosti WordPress-a:

- Brza i jednostavna instalacija
- WordPress dodaci
- Lakoća ažuriranja sadržaja
- Velika podrška WordPress zajednice
- Optimizacija za pretraživače

3.1 Instalacija WordPress-a

Instalacija WP-a je veoma laka. Prvo što treba da uradite je to da sa zvaničnog sajta preuzmete WP <https://wordpress.org/download/>.

1. Nakon preuzimanja WP-a raspakujte fajlove i preko ftp klijenta (FileZilla) prebacite podatke na server. Ako se radi o virtuelnom serveru kao što je (WAMP ili XAMPP), onda samo prebacite fajlove u određeni folder.

2. Pokrenite WP u browser-u i dobićete sledeći prikaz:

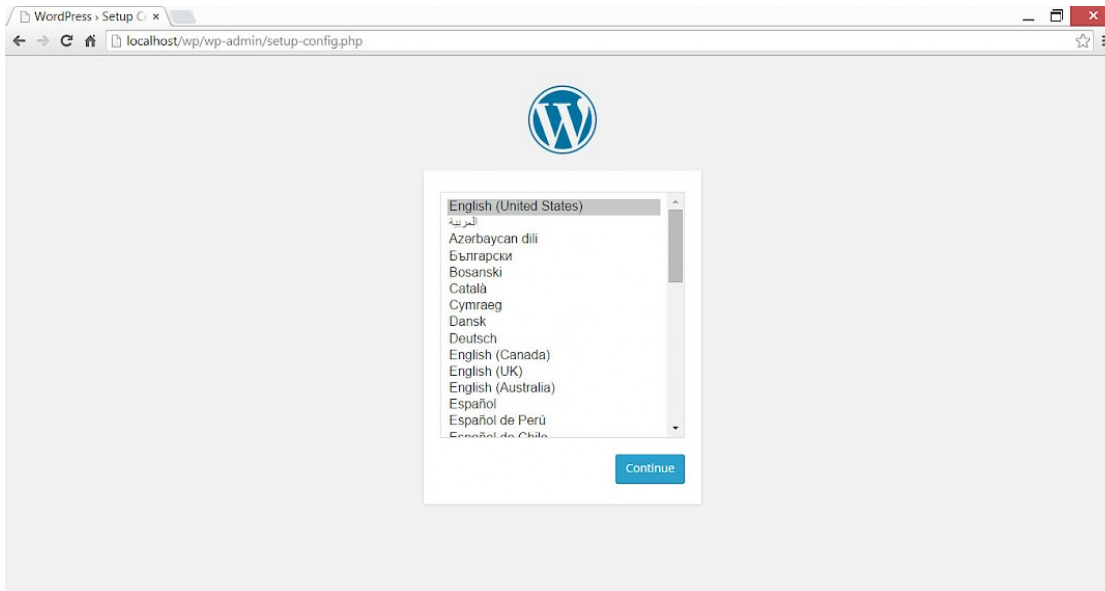

Figure 3: Izaberite jezik

3. Ako niste kreirali bazu podataka onda je sada vreme da to uradite kako bi ste završili instalaciju. Zatim prelazite na sledeća podešavanja:

- Ime baze
- Korisničko ime za bazu podataka
- Lozinku baze podataka
- Hosting baze podataka
- Prefiks tabela u bazi podataka

4. Nakon kreiranje tabela u bazi podataka, potrebno je da unesete osnovne podatke vašeg sajta

5. Zatim se ulogujte i sajt je spreman za ažuriranje.

Below you should enter your database connection details. If you're not sure about these, contact your host.

Database Name The name of the database you want to run WP in.

User Name Your MySQL username

Password ...and your MySQL password.

Database Host You should be able to get this info from your web host, if `localhost` does not work.

Table Prefix If you want to run multiple WordPress installations in a single database, change this.

Figure 4: Izaberite jezik

Welcome

Welcome to the famous five minute WordPress installation process! You may want to browse the [ReadMe documentation](#) at your leisure. Otherwise, just fill in the information below and you'll be on your way to using the most extendable and powerful personal publishing platform in the world.

Information needed

Please provide the following information. Don't worry, you can always change these settings later.

Site Title

Username
Usernames can have only alphanumeric characters, spaces, underscores, hyphens, periods and the @ symbol.

Password, twice
A password will be automatically generated for you if you leave this blank.

Hint: The password should be at least seven characters long. To make it stronger, use upper and lower case letters, numbers and symbols like ! " ? \$ % ^ & .

Your E-mail
Double-check your email address before continuing.

Privacy ☒ Allow my site to appear in search engines like Google and Technorati.

Figure 5: Kreiranje tabela i logovanje ka bazi

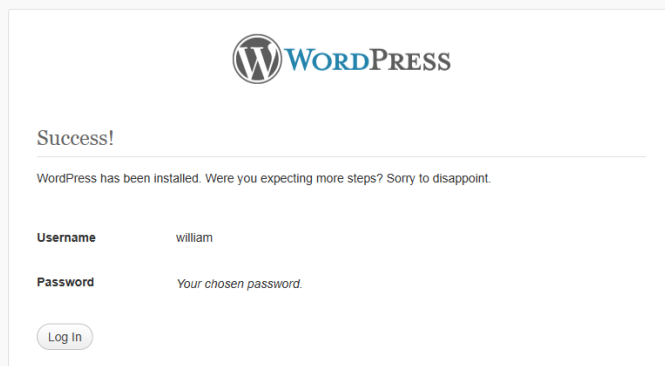

Figure 6: Logovanje

3.2 Ažuriranje WordPress sadržaja

Kreiranje sadržaja u WordPress-u je veoma lako i jednostavno. Ako ste koristili neki od text editora onda vam je sve poznato. Kod WP-a se razlikuju dve vrste sadržaja: strane(page) i postovi(posts), kreiraju se na isti način i mogu se klasifikovati prema kategorijama.

Strane i postovi se kreiraju tako što na kontrolnoj tabli na tabeli sa alatkama izaberete vrstu sadržaja i zatim će vam se prikazati sledeći izgled:

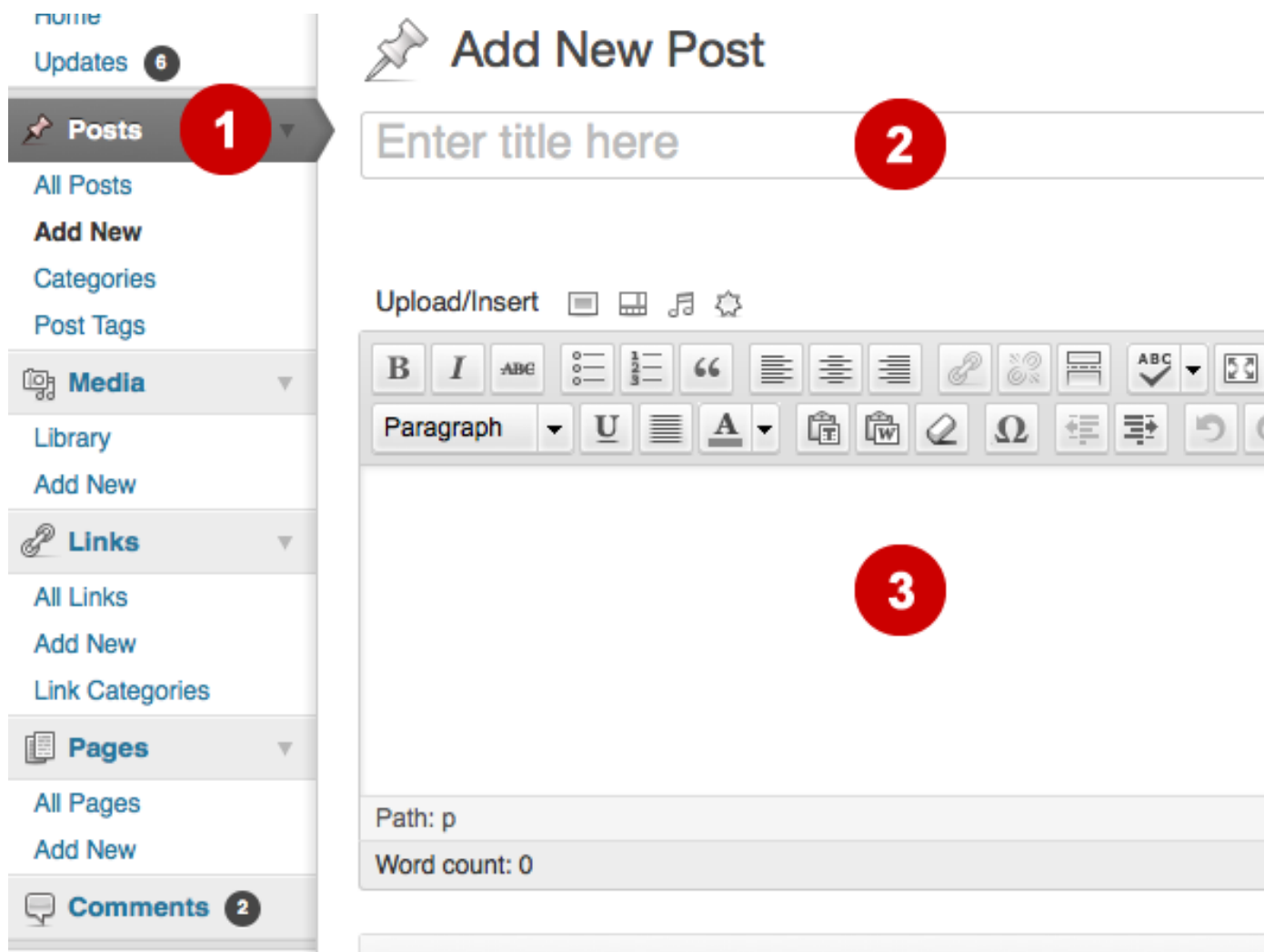

Figure 7: Kreiranje postova

3.3 Wordpress dodaci(Pluginovi)

Wordpress dodaci služe za dodavanje funkcionalnosti našem web sajtu.

Oni se mogu preuzimati sa sajta zajednice i instalirati na svome sajtu ili da ih sopstveno kreirate po vašoj želji. Jednostano se instaliraju.

U samom admin panelu sa leve strane postoji stavka plugins, kada kliknete na njoj odmah će vam se prikazati dodaci koji su instalirani i na toj strani možete pretražiti gotove dodatke.

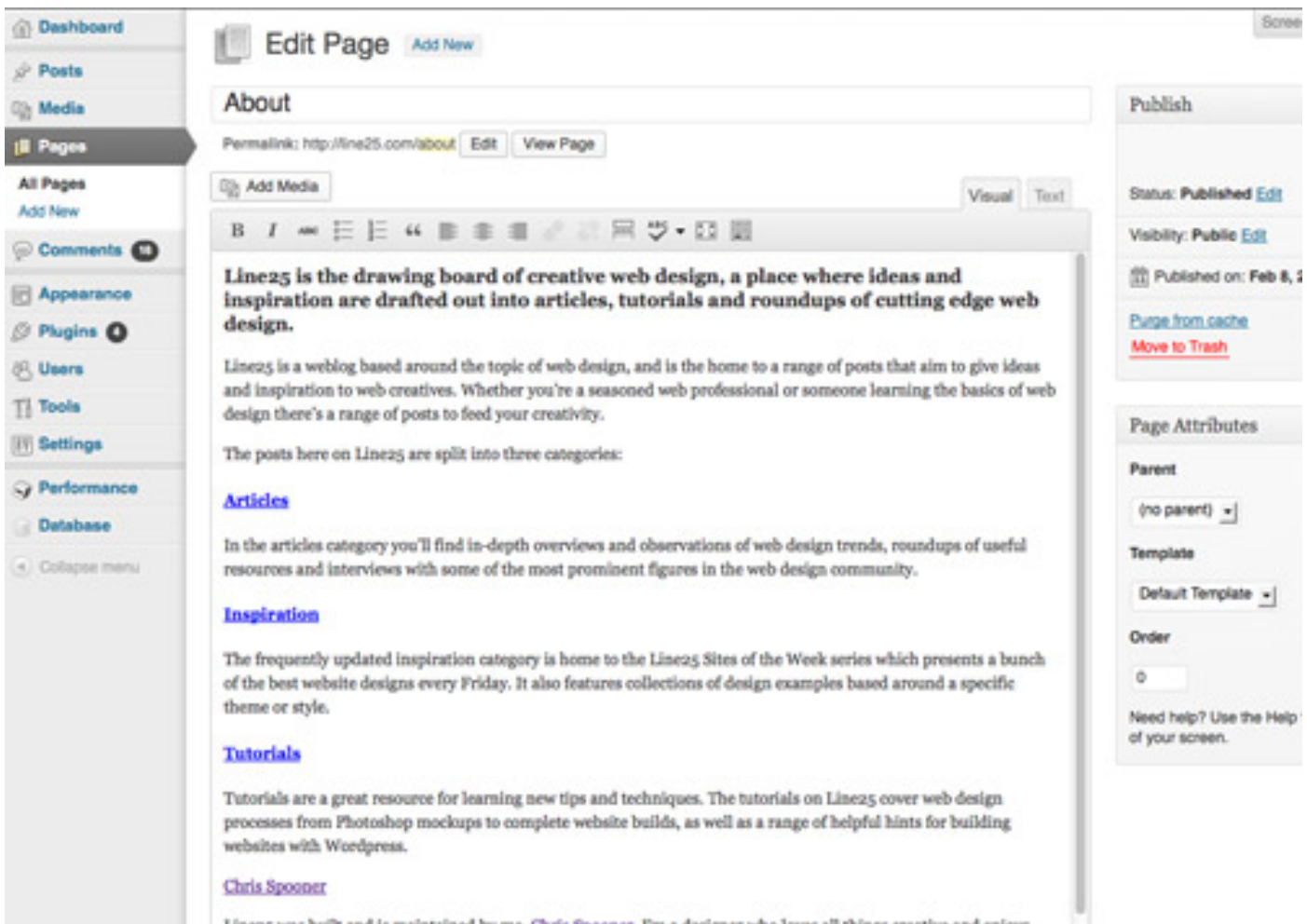

Figure 8: Kreiranje strana

4 Šta je to WordPress tema?

Nakon instalacije i dodavanja sadržaja svom sajtu sledi stilizovanje po vašoj želji. Kreiranjem teme omogućavate sebi da kreirate svoju prezentaciju baš po vašoj želji, kako ste vi zamislili da unosite podatke ili kako ste zamislili da prikazete podatke koje ste uneli kroz admin panel. WordPress tema je prosto rečeno stilizovanje unosa i prikaza podataka.

5 Kreiranje teme

Template sajta koji smo napravili u HTML-u i CSS-u potrebno je da prilagodimo WordPress temi. WordPress tema je skup HTML/CSS koda, WordPress metoda napisanih u PHP-u koje se samo pozivaju i izvršavaju svoje funkcije. Razlika između teme i template je u tome što se kod teme ne prave pojedinačne strane sa sadržajem već su to šabloni strana. Šabloni određuju izgled i funkcionalnost sajta, u smislu šta će se pojaviti na kom mestu.

Osnovni fajlovi koje moramo kreirati kako bi se tema u/vitala su: style.css, index.php i functions.php;

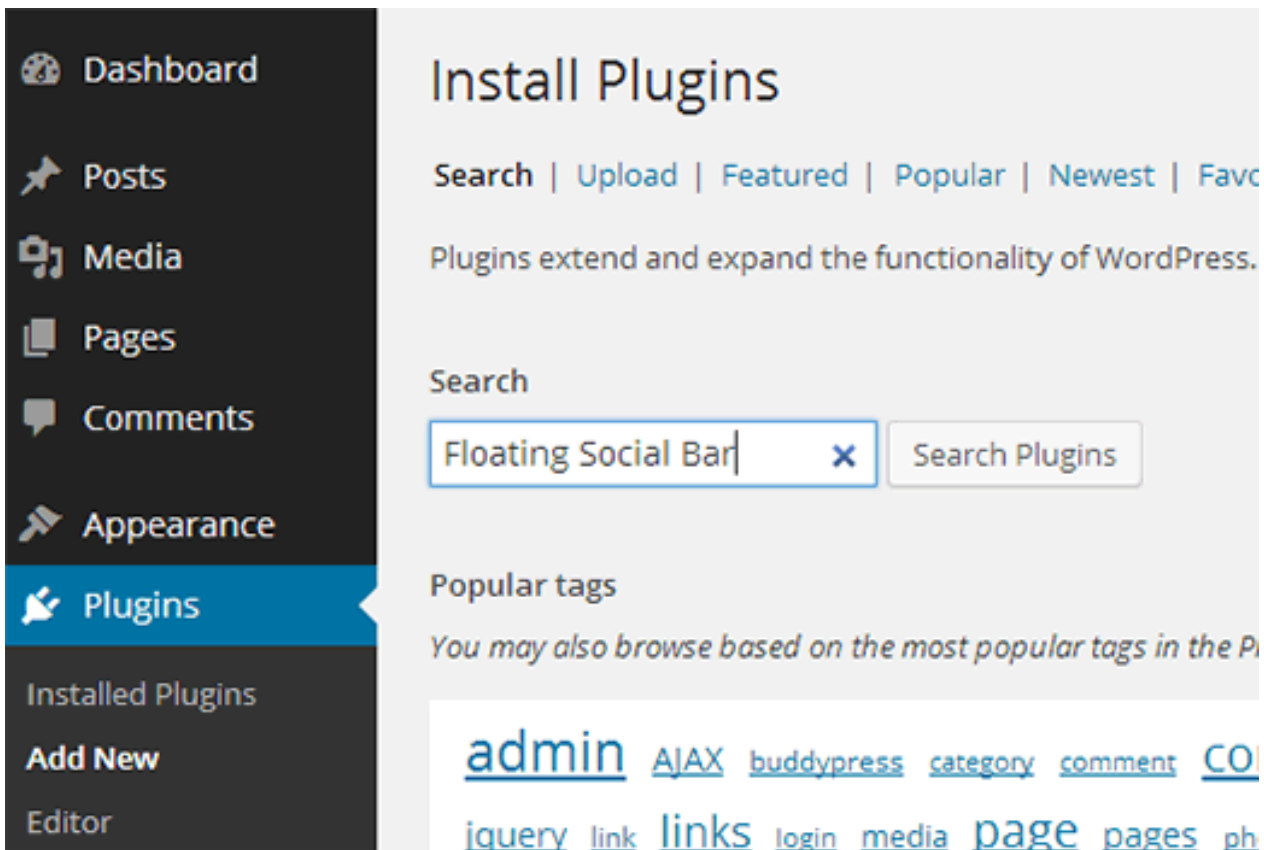

Figure 9: Kreiranje strana

5.1 Deklaracija teme

U fajlu style.css se unose osnovni podaci teme, koji nam služe da definisemo ime teme, autora teme.... Deklaracija izgleda ovako:

```
/*
Theme Name: Twenty Fourteen
Theme URI: http://wordpress.org/themes/twentyfourteen
Author: the WordPress team
Author URI: http://wordpress.org/
Description: In 2014, our default theme lets you create
Version: 1.0
License: GNU General Public License v2 or later
License URI: http://www.gnu.org/licenses/gpl-2.0.html
Tags: black, green, white, light, dark, two-columns, three-columns, left-sidebar
Text Domain: twentyfourteen
```

```
This theme, like WordPress, is licensed under the GPL.
Use it to make something cool, have fun, and share what you've learned with others.
*/
```

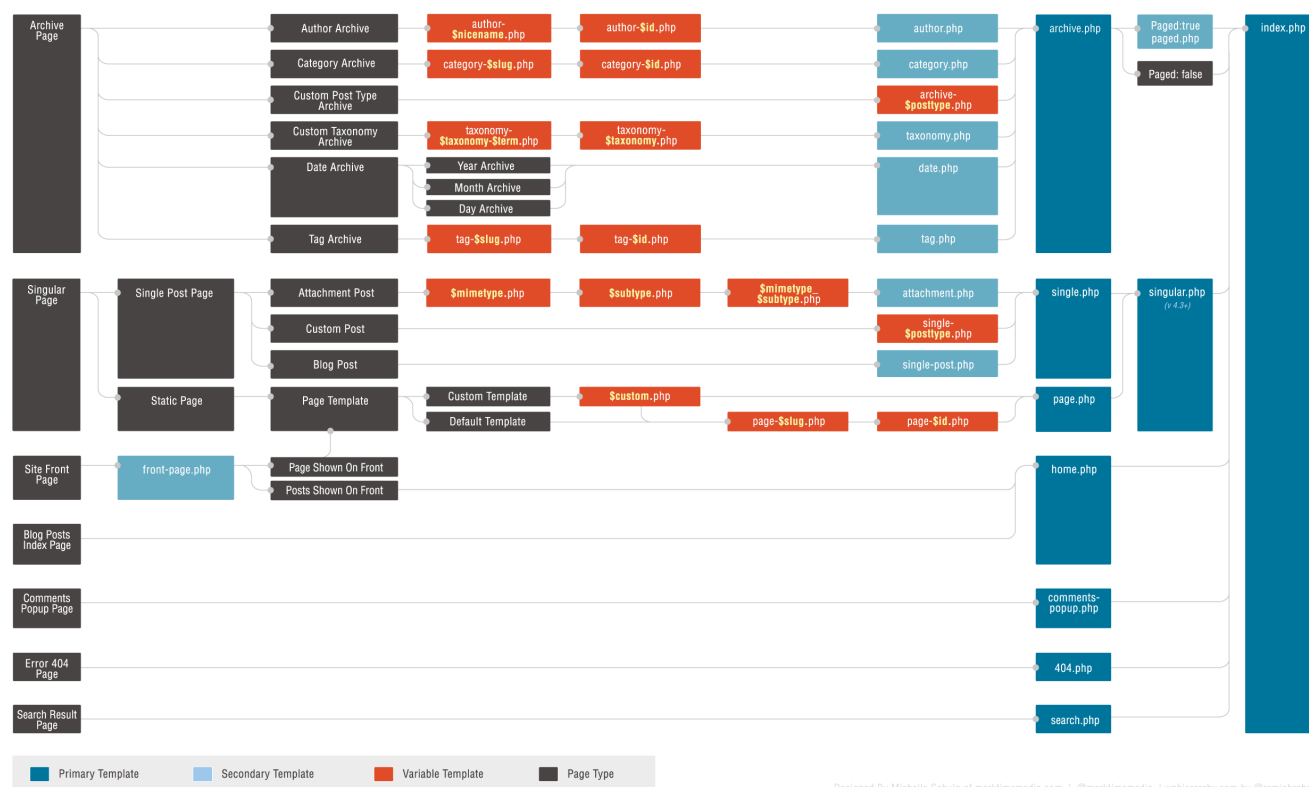

Figure 10: Shema hijerarhije fajlova

Takodje u ovom fajlu možete da ostavite i stilove za vašu temu. Tako da sve što imate u vashem HTML template u .css fajlovima za stilizovanje template možete da ubacite ovde.

5.2 Naslovna strana

Naslovna strana kao osnovna strana našeg sajta predstavlja vodecu stranu teme. Naslovna strana se obično i označava sa index.php ili home.php.

Na naslovnoj strani se uglavnom nalazi petlja koja prikazuje poslednje postove.

```
<?php
/*
Template Name: Home Page
*/
?>
<?php get_header(); ?>
<div id="main">
<?php query_posts( 'post_type=page&orderby=date&posts_per_page=5' ); ?>
```

```

<?php if (have_posts()) : while (have_posts()) : the_post(); ?>
<div class="post" id="<?php echo $post->post_name; ?>">
<h2><a href="<?php the_permalink(); ?>"
title="<?php the_title_attribute(); ?>"><?php the_title(); ?></a>
</h2>
<?php the_content(); ?>
</div><!-- .post -->
<?php endwhile; ?>
<?php else: ?>
<p>Sorry, these posts could not be found.</p>
<?php endif; ?>
</div><!-- #main -->
<?php get_sidebar(); ?>
<?php get_footer(); ?>

```

Ako počnemo da analiziramo ovaj kod videćemo da se on sastoji od više elemenata. Prvi element je de inicijalizacija imena šablona.

```

/*
Template Name: Home Page
*/
?>

```

U admin panelu prilikom kreiranja strane možete da izaberete i sablon strane koje kreirate.

Metode *get_header()*; *get_sidebar()*; *get_footer()*; služe za učitavanje spoljašnjih fajlova koji su nazvani *header.php* *sidebar.php* *footer.php*. Tim fajlovima jedna strana sajta je podeljena na nekoliko delova i tako se postiže efekat lakšeg učitavanja celokupnog sajta jer su neki delovi na sajtu uvek isti na svakoj strani.

Kada pogledamo template fajl koji smo kreirali u HTML/CSS i templej fajl teme videćemo da je naš sadržaj iz templejta sada zamenjen php metodama odnosno WordPress metodama napisanim u PHP-u. Svaka od tih metoda ima posebnu funkciju i pozivanjem tih metoda mi prikazujemo sadržaj na sajtu koji smo uneli preko admin panela. Nadalje prikazaćemo jednu petlju koja učitava postove na naslovnoj strani.

```

<?php query_posts( 'orderby=date&posts_per_page=5' ); ?>
<?php if (have_posts()) : while (have_posts()) : the_post(); ?>
<div class="post" id="<?php echo $post->post_name; ?>">
<h2><a href="<?php the_permalink(); ?>"
title="<?php the_title_attribute(); ?>"><?php the_title(); ?></a>
</h2>
<?php the_content(); ?>
</div><!-- .post -->
<?php endwhile; ?>
<?php else: ?>

```

<p>Sorry, these posts could not be found.</p>
<?php endif; ?>

6 WordPress dodatni elementi i oblast dodatnih elemenata

Dodatni elementi omogućavaju realizovanje funkcija prevlačenja i ispuštanja i omogućava administratoru da doda odredene funkcije na sajt iz administratorskog panela.

Veoma je jednostavno omogući korenje dodatnih elemenata u temi, to se realizuje u datoteci functions.php a zatim se u datotekama teme doda odredeni kod na mestu gde elimo da prikaemo dodatke, a obino je to (sidebar.php).

U functions.php registrujemo oblast sa dodatnim elementima. U priloenom kodu su registrovane 3 oblasti.

```
function twentyfourteen_widgets_init() {

register_sidebar( array(
'name'           => __( 'Primary Sidebar', 'twentyfourteen' ),
'id'             => 'sidebar-1',
'description'    => __( 'Main sidebar that appears on the left.', 'twentyfourteen' ),
'before_widget'  => '<aside id="%1$s" class="widget %2$s">',
'after_widget'   => '</aside>',
'before_title'   => '<h1 class="widget-title">',
'after_title'    => '</h1>',
) );
register_sidebar( array(
'name'           => __( 'Content Sidebar', 'twentyfourteen' ),
'id'             => 'sidebar-2',
'description'    => __( 'Additional sidebar that appears on the right.', 'twentyfourteen' ),
'before_widget'  => '<aside id="%1$s" class="widget %2$s">',
'after_widget'   => '</aside>',
'before_title'   => '<h1 class="widget-title">',
'after_title'    => '</h1>',
) );
register_sidebar( array(
'name'           => __( 'Footer Widget Area', 'twentyfourteen' ),
'id'             => 'sidebar-3',
'description'    => __( 'Appears in the footer section of the site.', 'twentyfourteen' ),
'before_widget'  => '<aside id="%1$s" class="widget %2$s">',
'after_widget'   => '</aside>',
'before_title'   => '<h1 class="widget-title">',
'after_title'    => '</h1>',
) );
}
add_action( 'widgets_init', 'twentyfourteen_widgets_init' );
```

a u fajlu teme gde elimo da prikaemo tu oblast dodamo samo:

```
<?php dynamic_sidebar( 'sidebar-3' ); ?>
```